

עֵקֵב

‘Ékev - Omdat’ 5785.

Deuteronomium 7:12 - 11:25.

Jesaja 49:14 - 51:3 & Hebrëen 11:8 - 13.

In het kort:

In de parasja Wa’etchanan van vorige week hebben we kunnen lezen dat Moshè het volk waarschuwt voor afgoderij. Hij dringt er op aan om alle opdrachten die hun gegeven zijn, na te leven. Hij reciteert de 10 woorden en geeft hun vervolgens de instructie:

‘Luister Jisraël, de Ene is onze G’d, de Ene alleen.’ (Deuteronomium 6:4-9)

Commentaar:

In Deuteronomium, staan twee passages die de eerste twee alinea's van het Sjema vormen, de eerste hebben we kunnen lezen in parasja Wa’etchanan en de tweede in parasja van deze week Ekev.

De tweede van deze teksten is:

‘Prent ze uw kinderen in en spreek er steeds over, thuis en onderweg, als u naar bed gaat en als u opstaat. Schrijf ze op de deurposten van uw huis en op de poorten van de stad. Dan zullen u en uw kinderen lang mogen wonen in het land dat de HEER Uw voorouders onder ede heeft beloofd, zolang de hemel boven de aarde staat.’ (Deuteronomium 11:13-21)

De joden overleefden omdat het overdragen van hun erfgoed aan de volgende generatie de hoogste prioriteit voor hen had. Ze stelden onderwijs in het middelpunt van hun geloof.

Hun helden waren leraren, hun vestingen leerhuizen en hun passie leren en het geestesleven.

En dat begon, zoals uit deze passage blijkt, thuis. In het jodendom is ouderschap leraarschap.

Onderwijs is het gesprek tussen de generaties.

Daar is een diepzinnige reden voor. De Torah beoogde een samenleving die meer zou zijn dan alleen een weerspiegeling van het soort waarden dat de meeste groepen mensen drijft, namelijk het streven naar rijkdom en macht.

De joden daarentegen moesten als een heilig volk in een heilig land zorgdragen voor de armen en zwakken. Ze moesten een natie met hoge idealen worden.

Ze moesten ernaar streven een inspiratie voor anderen te worden. Ze kregen de opdracht een samenleving te worden die zou getuigen van iets groters dan zichzelf, namelijk van G’d zelf.

Maar als het verhaal van de Torah tot dusver één ding duidelijk maakt, is het dat de transformatie van een volk veel tijd in beslag neemt. De in slavernij geboren generatie die Egypte verliet, bleek niet opgewassen tegen de taak een land te veroveren. De reis naar het beloofde land, die een kwestie van dagen of weken had moeten zijn, bleek veertig jaar te duren. Grotere transformaties duren nog langer. De Torah staat zonder twijfel ten diepste vijandig tegenover het idee van slavernij. Een religie die gebaseerd is op de ervaring van een volk dat uit slavernij bevrijd is, kan geen religie zijn die anderen tot slaaf wil maken.

Om hierin een verandering te bewerken, wordt onderwijs van fundamenteel belang.

Als elke generatie de reis naar een nog niet bereikte bestemming moet voortzetten, moeten we onze herinneringen, waarden, idealen, wetten en gewoonten aan onze kinderen doorgeven, en zij aan hun kinderen.

We mogen onze eigen, nog niet volledig verwezenlijkte idealen doorgeven aan onze kinderen.

Deze nadruk op onderwijs heeft het jodendom van meet af aan op de toekomst gericht, wat ongewoon is bij de grote wereldgodsdiensten.

De joden hebben altijd veel om kinderen gegeven en hen gezien als hun grootste vreugde.

In plaats van terug te kijken naar een vervlogen verleden, keken ze vooruit naar een weliswaar verre, maar beloofde toekomst.

Een volk dat kinderen als topprioriteit ziet, verouderd niet. Het leert de wereld zien door de ogen van een kind - met hoop, verwondering en ambitie en dan niet een ambitie die door cynisme en wanhoop bezoedeld worden.

Echter de manier waarop een kind de verzen uit Torah begrijpt is niet hetzelfde als waarop een volwassene het begrijpt. Zoals men groeit en meer volwassen wordt, zo is het ook is iemands begrip van Torah, net zoals de overlevering verhaalt, dat de kleren die de Israëlieten *droegen* die uit Egypte kwamen op bovennatuurlijke wijze met hen mee groeiden en niet versleten.

Echter, dit geldt alleen wanneer men continu Torah blijft studeren en vooral wil leren.

Maar als men zich niet inspant en niet iedere dag Torah leert, dan zal zijn vermogen om Torah meester te worden, verslechteren met iedere dag die voorbij gaat, net zoals de kleren versleten die niet gedragen werden maar werden weggestopt in een doos.

Dit geldt niet enkel voor Torah studie maar voor de gehele bijbel zoals wij die kennen. Zonder een goed begrip van het zogeheten 'oude Testament' heeft men geen goed begrip van het zogeheten 'nieuwe Testament', en omgekeerd evenzo. Dit kan zich alleen ontwikkelen door voortgaande studie, 1 Cor. 13 : 11 geeft in het kort deze ontwikkeling van kind tot volwassene aan:

“Toen ik een kind was, sprak ik als een kind, dacht ik als een kind, overlegde ik als een kind, ;maar nu ik een man (vrouw, d.i volwassene) geworden ben, heb ik het kinderlijke tenietgedaan.”

Dat dit lezers ook voor ons, een voortdurend proces van ontwikkeling mag zijn.

(Bron: “Deuteronomium; boek van de samenleving” - J. Sacks. blz. 97 e.v, met enige bewerking en een beetje van myself.)

Shabbat Shalom. *Rinze.*